

Núm. 560

Any XII

Barcelona 25 de Maig de 1899

LA TOSCÀ

SETMANARI CATALÀ
10 CENTIMS lo número

A un tipo tan barbiá,
caballers jo considero
que ni un *mort* lo pot mirá
sens dir-li al punt «*Ole ya!*»
y als peus llenzarli 'l sombre

De dijous á dijous

L' arcalde á Madrit.

Preparatius.

LC OM si ho vejés!

L' arcalde haurá arrivat á Madrit acompañat del secretari en Gomez del Castillo, molt rexinxo'adet tots dos y ab dugas mudas de frach y levita...

La prempsa madrilenya, la mateixa prempsa que ara fa un mes y mitj, llensava carn á las fieras demanant poch menys que 'l cap del nostre arcalde, al véurese arà convertit en un cortesá mes, y al contemplarlo avuy anar de la Presidencia al palau d' Orient y vice-versa creurá del cas aplicarli aquell titul de Shakespeare, alló de la *fierecilla domada*, y estudiant primer al doc'or Robert com un animal raro y adonanise després de que aquell cap no es buyt del tot, acabará per concedirli certa beligerancia, y ó molt m' equivoco ó quan lo doctor Robert deixi la *villa y corte*, mes d' un periódich madrileny ja li haurá plantat l' incenser pe 'ls nassos tractantlo d' eminencia, entre la relació del *último crimen* ó la nota de que 'l *Bomba* segueix sens novetat en sa importantíssima salut.

¡Y la veritat es que no n' hi haurá per menos! L' acte del conceller en cap [barce]oni, anant á fer lo *rendez vous* als cap-pares de la política imperant, es l' acabóse de la independencia.

L' home que posessionat de la vara barcelonina fa gallarets de independent y de reformista. Que diariament cita als representants de la prempsa per comunicarlos ab totes las ceremonias de rúbrica, sos transcendentalíssims projectes. Que tira 'l guant á la cara de la trinitat pantorrillesca, pero que després organisa unas eleccions com las últimas de diputats y de conc jals y que acaba per anarsen á pidolar com un de tants y á vinclar aquella vara tant tiessa y aquella esquena tan activa devant del poder ó de la influencia, ja está juija: ¡Un mes á la colla!.. ¡Un mes á la llista de 'ls arcaldes ineptes!

Aquet rasgo de osfiosa cortesania, no faltarán rialetas femeninas que 'l celebrin, ni faltarán enguantadas mans que amoixin lo llom de furibundo separatista.

Pero 'l poble de Barcelona, lo poble qu' acariciava la idea de que 'l Dr. Robert seria un ou del dia, al trobarsel ara qu' es també covat com tants altres, exclamarà desilusionat,

—¡L'estos!

Y 'l que tingui cantera, 's desfogará entonant la copla següent:

Ay Robert... la ensarronada
que 'ns donas no 's pot pahí ..
las reformas que tu fassis
que me las clavin aquí.

**

Aquest any per la professió del Corpus diu que treuem sabas d' olla.

Segons rumors, 's llensarà la casa per la finestra, à fi

de solemnizar l' any de la reacció qu' es com s' anomenarà lo present 1899 en lo successiu.

No podía ser de menos. L' ultramontanisme no descuida ocasió ni medi pera posarse en evidencia y avuy qu' es l' amo de las cireras, que desde las alturas gubernativas fulmina set cursos de religió sobre 'ls estudis del batxillerat, no pot deixar transcorre una ocasió com la del Corpus per exhibirse.

Aixís tenim que 'l curs de la professió ha sigut allargat ab grans modificacions, la concurrencia de lluisos y congregants será nutridíssima y fins en los jegants de la ciutat hi haurá notables cambis de indumentaria, gracias als bons oficis del trempat Coria, qu' ha ficat lo nas á la Casa Gran mal siga si no per *ser los jegants*.

Preparemnos donchs á aplaudir la direcció artística del ex-redactor del *Noticiero* y preparemnos tambè á riure de valent tot contemplant las müstigas caras de la legió de lluisos y pescadots de la Juventut Católica que ab lo ciri á una ma, y lo mocador de carmet'os á l' altra, farán l' ensa tres ó quatre horas pe 'ls carrers de Barcelona.

De desvaneixe la tenebrosa *llegenda* del castell de Montjuich, ningú se 'n ha cuydat fora de 'ls elements avansats.

En cambi de fer lo paperot hipòcrita y rastrer del *llanut*, la societat actual descreguda y volteriana se 'n cuya molt. ¡No creu en res, ni en si mateixa la juventut d' avuy!.. Pero en cambi, d' anar cremant cera pe 'ls carrers, ne sab la *prima*. Aixís rendeix tribut á las modas, 's fa ben veure del sexo contrari y guanya al mateix temps que la g'oria del cel, las comoditats de la terra.

¡Y encara diuhen de regeneració!

**

Per ahont vindrá la regeneració si es que algun dia ve, serà per la classe proletaria.

Al mateix temps que 'ls canons de las fortalesas anunciarán dijous vinent la sortida de la custodia, en lo local de la simpática *Associació de Coros de Clavé* 's travallarà febrilment en los preparatius de la proxima expedició á Montpellier y Beziers.

Un conjunt de mes de sis eis homes 's trasladarà los días de Sant Joan y de Sant Pere á las dugas capitals francesas citadas, per portar fins al la música de Clavé.

Siscents homes ab barretina, farán la obra del progrés y de la humanitat, mentres que 'ls seyors de trach y barret de copa farán en las professons del Corpus la obra de la ignorancia y del fanatisme.

¡Be per l' *Associació de Coros de Clavé* y á son temps ja parlarém extensament, de la anada á Montpellier y Beziers que tant alt te de posar lo nom catalá entre 'ls germans del mitj-dia de Fransa.

BERTRÁN DE L' OS,

"LO QUE 'S DIU"

DIUHEN que l' haver l' Arcalde
anat á la Cort sols es
perque la vara qu' empunya
cada jorn li agrada mes.

Y allí ab l' excusa de ferli
una visita al Palau,
busca que li ratifiquin
la real ordre, si à Deu plau.

Diuhen que si la tabo'a
que hi hogué á Vallado it
tingué la solució aque l'a
ab un banquet exquisit,
fou degut—segons pensar
d' uns quants polítichs fulanos—
à la comedia que fan
Militares y paisanos.

Diuhen qu' entre alguns electes
regidors de nou encuny
n' hi han que no trascarán gayre
y altres que anirán molt lluny.

Les primers son gent de quartos
que so's volen figurar;
y 'ls segons volen l' Erari
(ey! l' seu) regenerar.

Diuhen que aquell *caballero*
d' industria que han agafat
á Monte-Carlo, tant cé ebre,
es espanyol renegat.

Hasta jo no extranyaria
que un subjecte llest aixís
resultés parent, al ú tim,
d' algun *gordo* del pais.

Diuhen que "ser propaganda
andalussa 'n Noccadal
á pesar de la xiulada
continua, fenomenal,
obeheix á que te en planta
grans plans ab patriotichs fins...
;No poden ni á Andalusia
fer l' andalús 'ls carlins!

Diuhen que, per mes que diguin
l' ex-director general
que han agafat per estafa
es un senyor molt com cal,

No ho nego: perque aquí á Espanya
to's los empleos millors
irregularment se donan
als senyor mes... vivido s.

Diuhen que ara *Vida Nueva*
fará en la *Vila dels*
un meeting revisionista
d' aquell procès montanyós.

Del meeting que se celebri
à la revisió—jo dich—
hi ha una distancia com, casi,
del Guaderrama à Montjuïc.

Diuhen que, llestas las *huelgas*
de Roda y de Toreló,
tornarán á anar las fàbricas
ab complerta pau y unió.

Mentre les *huelgas* s' acabin
aixís tant tranquilament
tará l' capital la *guitxa*
al travall perpetuament.

Finalment, diuhem que 'l *Corpus*
será aquest any dels brillants:
farán mes soroll las trampas
y mes *paixoca* 'ls gegants.

Es lo que aquet dia 'm deya
un agutil dels més fins:
—La professió, segons sembla,
'nirà per sora y per dins.

PEPET DEL CARRIL.

PROSAICAS

BONICHES son prats y boscos
En primavera,
Las plantas reverdeixen
Tot es bellesa;
Pro mes m' agradan,
Si hi veig de fruits, cullitas
Ben abundantas.

L' hom' qu' escribint pel públic
Té la xiripa.
De veurene sas obras
Ben acullidas,
Enveja 'ns causs;
Pro mes que per la gloria,
Per l' or que guanya.

Hermosa n' es la vida,
Si nina maca,
Endolsa ab sas caricias
Nostras desgracias;
Pró n' es mes bella
Si 'ns dú ademés la nina
La bossa plena.

Los ideals mes nobles
Qu' al cor encisan,
Lo mon diu, son objec'es
De fantasia;
Y sois verera
Al Sant materialisme,
Qu' es la pesseta.

API Nos.

TURQUESÀS

La mes xica traydoria
té 'l castich de Deu un dia

* * *
Mor' l' usurer que ha explotat
la pura necessitat:
li aixecan un monument...
y la grandesa, la gent,
admira del enterrat!

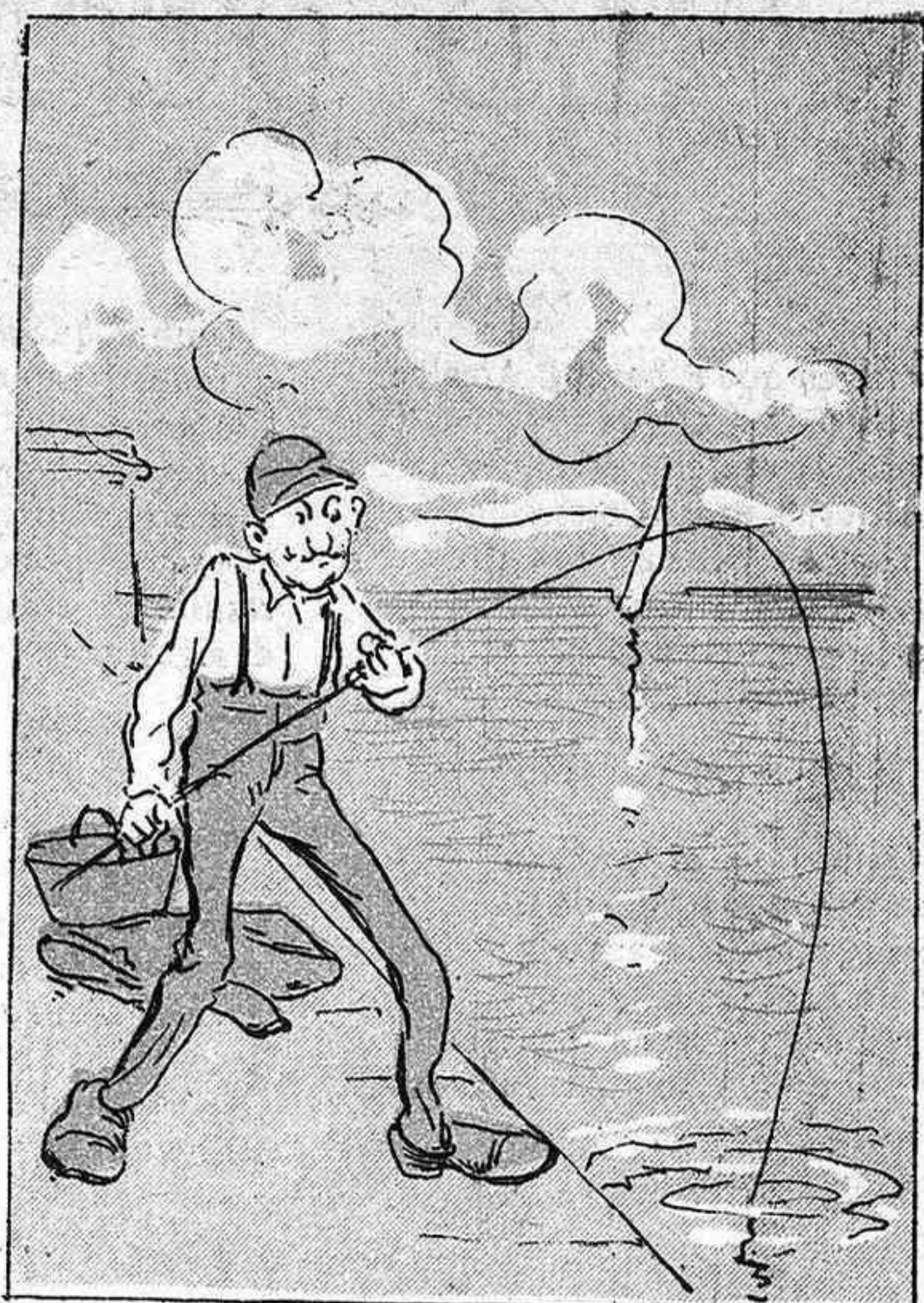
.. .
Tot gust' l' mes refinat,
al si la salut altera;
aixís com lo vi exquisit
també causa borratxera.

Trasp. per J. BARBANY.

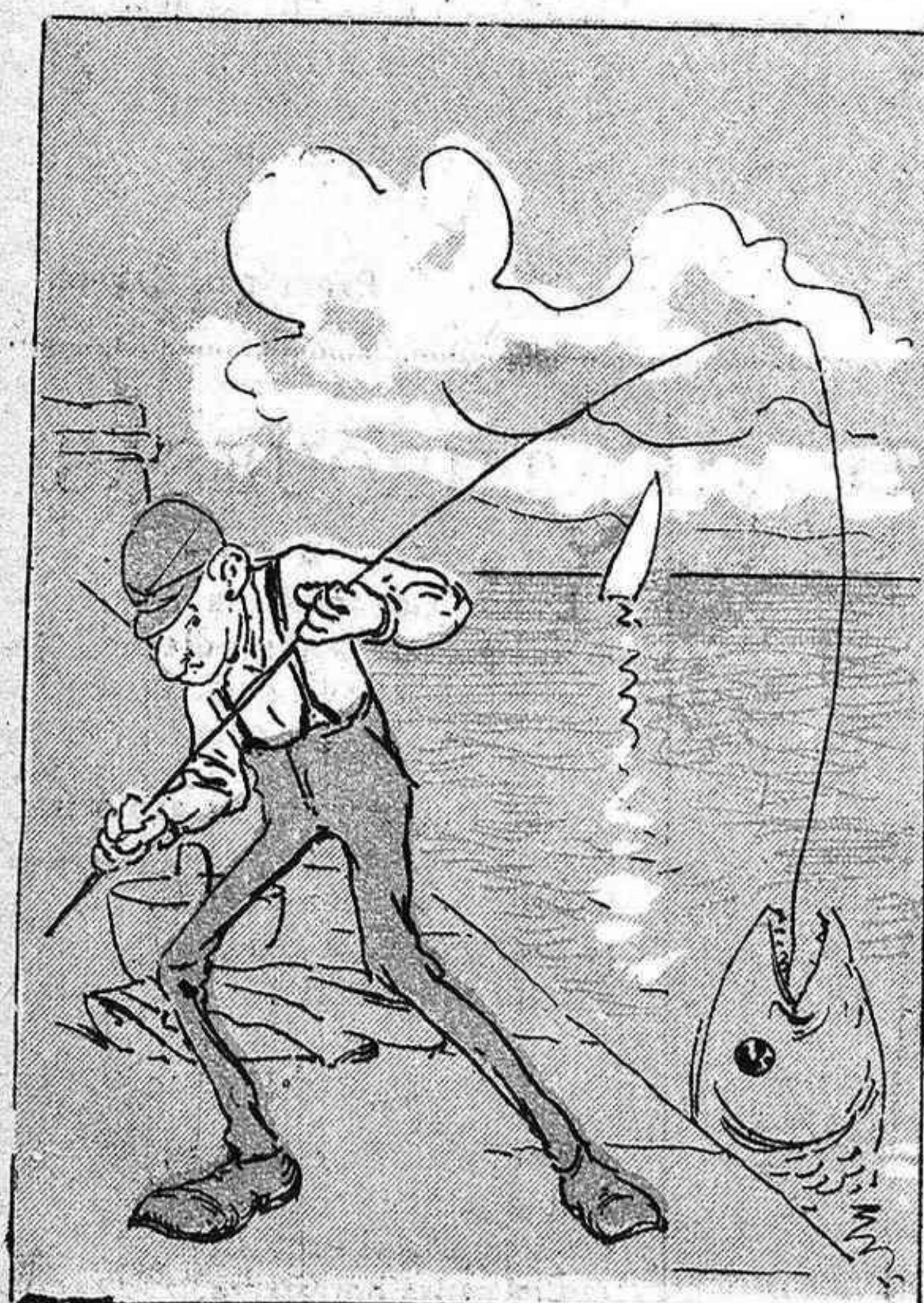
LA TOMASA
LO PESCADOR PESCAT

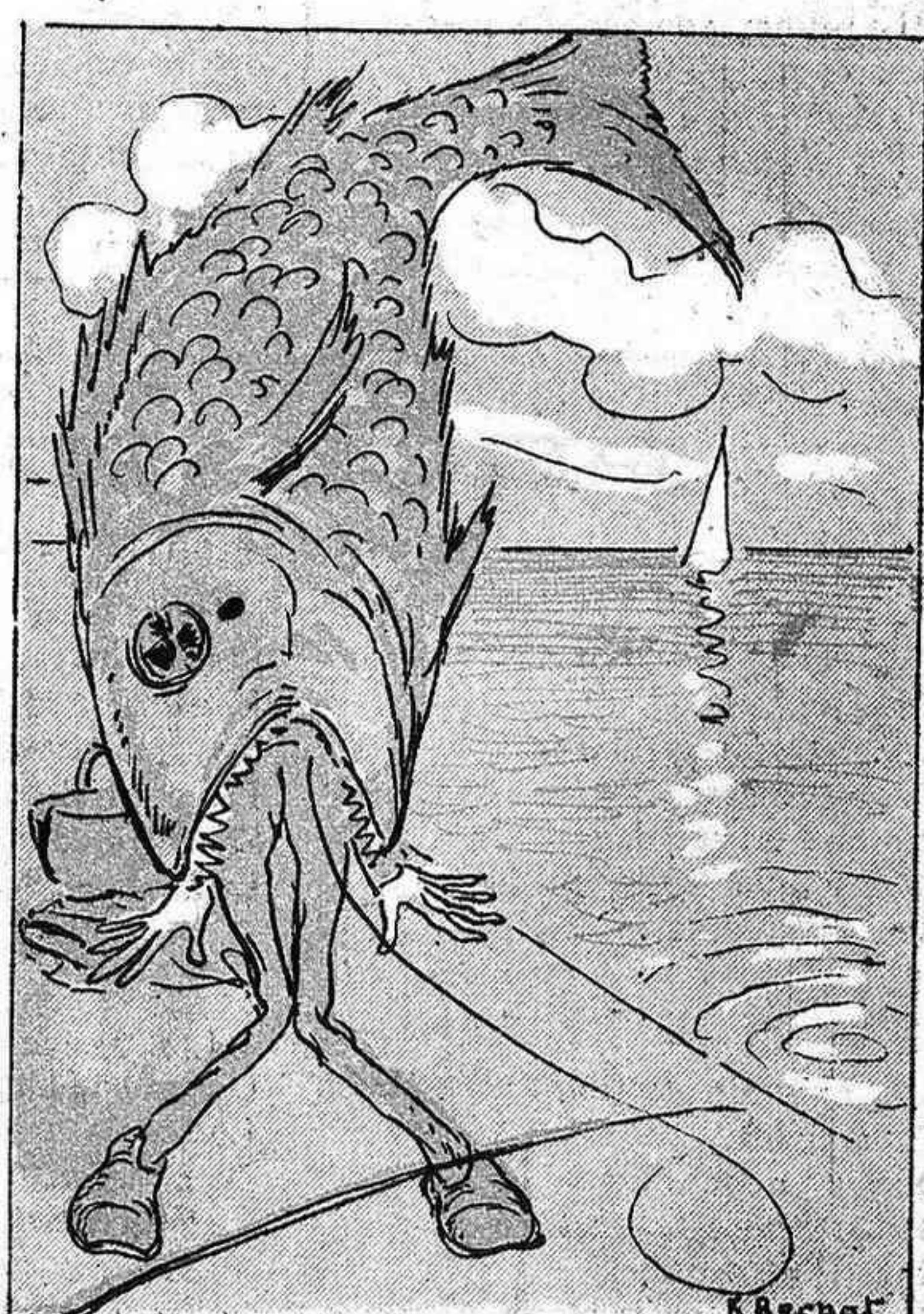
— ¡Pican ja! ¡Magnifich dia!
¡Avuy faré pesca en gran!

— ¡Redimontri! ¡Molt m' enganyo
ò tinch menjar per vuyt días!

— ¡Prou hi pescat un llobarro
tan gros com un elefant!

Fi desastrós è ineudit
del pescador Zacarías.

R. Bernat

LA TOMASA
PETITESAS MATRIMONIALS

— Mira, Pura, quan soch tora
no vull que 't moguis d' aqui,
— Tas ordres serán cumplertas;
vesten ben tranquil, Magí.

Y, efectivament... tot just
ell es á la cantonada,

que surt ella cada dia
molt alegre y molt mudada.

LO GRAN DE LA MEVA VEHINA

LA infantesa! ¡Oh, la infantesa! ¡Ditxós temps passat pera no tornar!

Aixís nos desahoguém tot sovint los que carregats d' anys y obligacions, recordém ab fruició aquells anys d' entera felicitat en que no havíam de lluytar á bras partit ab los *inglesos*, ni teníam com ara una *sogra* mes ó menos endemoniada pero insopportable al fi, ni una muller mes ó menos impertinent, pero casi sempre carregosa.

¡Edat felís en que 'ns sentavam á taula sense sospitar tan sols los afanys qu' havíá costat als nostres pares lo plat de sopa que 'ns donavan!

¡Oh, qui pogués tornar á la infantesa; com si di-guessim: á viure del *turró* paternal!

Això es lo que moltíssims desitjaríam, pero que, sens dupte no desitjará, en Llatzer, lo noy gran de la meva vehina.

Perque, senyors meus; si á algun ser racional pot aplicarse alló de que «dels pecats dels pares, los fills en van geperuts» á ningú ab mes motius qu' al po-bre Llatzer.

Aquet desditxat noy *va geperut* de que 'ls autors dels seus días hagin tingut sis criatures, l' una tan aprop de l' altra, que may han passat doize mesos sense haverhi bateig á casa la meva vehina.

Y com que 'ls pares d' en Llatzer no están sobrats de recursos pera tenir criats que netejin y acondu-heixin la quixalla y ademès la meva vehina prete-reix anar d' aqui *allá escapsant* y cuidantse de las casas dels altres, qu' estarse á la seva rentant los plats y apedassant la robeta de la seva descendencia, resulta qu' aqueix pobre *hereu* ha vingut al mon ab mes obligacions qu' una viudà pobra, carregada de familia y honrada per anyadidura.

Desde la tendra edat de quatre ó cinch anys, en Llatzer s' ha vist obligat á servir de mare carinyosa als seus germanets.

¡Y cuidado á replicar, perque la feyna qu' executa ab mes salero la meva vehina es la de repicar ab lo sabatot los *darrerus* d' en Llatzer, quan aquest fa l' orni! Això, sense comptar que 'l marit de la vehina, qu' es fadrí forner, es prou capás de deixar la cara de son fill feta una coca á la primera queixa que formuli la mare d' en Llatzer!

¡Lo dia que aqueix bordegás deixa cremar la pasta de l' olla, ocupat en acondicionar *als pardals novells* d' aquell niu de sas desditxas, ja sab que 'ls seus pa- res donarán un prolongat concert de *pandero*, faci-litant ell l' *instrument*!

¡Y 'l cop que bressant de mala gana, volca 'l bressol, y 'l menut va sota, si no li arrençan las orellas, es per pura precaució del Totpoderós, que á la quènta va enganxarlashi ab aquella pasta que á la Porta de la Pau venen los xarlatans pera engan-xar cristall y porcelana.

En cambi ell, que no tenia cap germá mes gran, havíá de bressarre tot sol, amarratá una corda sub-jecta á una viga y que la seva mare li posava á las mans quan sentia vehements desitjos d' anarla á fer petar ab las vehinas, cosa que succehía deu ve-gadas cada hora.

Y si ell queya, y 's feya algún xiribech, ningú re-sultava responsable de la desgracia, contentantse ab dir la seva mare: «¡Aixi 's fan fortas las criatures!»

Se veu que la manía d' enfortir las criaturas la tenen molt arrelada 'ls pares d' en Llatzer, perque al pich de l' hivern fan anarlo á peu descals, y si algún conegut los adverteix que 'l noy pot agafarlos alguna malalìa, li contestan, que no hi ha res que enforteixi tant a la canalla y hasta als cossos grans com lo no portar sabatas, anyadint qu' un ca-pellà molt sabi (lo pàre Kneipp) no recomana altra cosa. Pero la mare, no obstant, porta sabatas de pa-nyo, forradas de bayeta.

Aquellas nits de la infancia passadas d' un son, ja fa molts temps qu' en Llatzer no las saboreja.

Quan plora un dels seus germanets se sent á la vehina, qu' entre badall y badall, crida al seu noy gran: ¡Tu, gandularro; aixécat á bressar á n' aquest que plora! ¡Aqueix vici de dormi á las nits te l' haig de fe perdre á clatelladas!

¡Com si hi hagués res mes natural que dormir á la nit y tenir molta son quan se comptan vuyt anys escassos!

A casa dels pares d' en Llatzer no 's fa una sola cosa malt feta, qu' ell no la pagui

Una criatura treca un juguet, en Llatzer en té la culpa; un' altra no pot treure un caixal, la culpa la té en Llatzer; lo llum de petroli fa mala cara, en Llatzer reb una plantofada; lo gat roba un tros de carn descuydada sobre una taula, ho pagan las gal-tas d' en Llatzer; la seva mare 's disputa ab una ve-hina, en Llatzer no s' escapa d' una palissa; tant si plou com si fa sol, com si neva com si llampega, en Llatzer reb y torna á rebre en Llatzer, perque pe 'ls pares d' aquest infelís baylet no 's mou una sola ful-la d' arbre, qu' ell no la bellugui, ni atropella un traniá á un viandard que mes ó menos directament no en tingui la culpa en Llatzer.

Lo dia qu' en Llatzer vingués á saltar, crech que sos pares s' estranyarián de que continuessin plorant las criaturas y de que seguís en lo poder en Silvela.

Y à pesar d' aqueixa mala fama que ha caygut so-bre 'l noy gran de la meva vehina, en Llatzer, val mes or que pesa.

Ell renta, ell planxa, ell cus, y ell fá bullir l' olla; ell bressa, ell canta, ell fa mans-manetas, y ell... reb bofetadas, sense rebelarse contra 'ls sers desagrahits que las hí donan.

Los pares d' en Llatzer diuhen que quan lo seu fill será un home, acostumat á tanta privació y du-resa, podrá guanyarse la vida á qualsevol banda y ajupirse á las exigencias dels seus amos.

Pero jo que sè y veig, que, pera cuidar als fills dels seus pares, en Llatzer no va á estudi ni 's tracta de donarli un ofici, crech que quan será un home reunirà sols aptituds per' fer de *niñera*.

Y considero també, que no podrá exclamar com nosaltres:

— ¡La infantesa! ¡Oh la infantesa! Ditxós temps passat pera no tornar!

Perque en Llatzer se trobará gran sense haver sigut infant.

Dels pecats dels seus pares, ell n' anirá geperut.

Si no ve prompte l' adressador de la ensenyansa obligatoria,

A. GUASCH TOMBAS.

COSAS DEL AMOR

Donya Carme qu' era viuda
y qu' esclatava ab grans plors
sempre que algú li parlava
de la mort del seu espós,
no fa gayre va casarse
y are murmura tothom
que si no 's volian gayre;
qu' es alló, vesten Antón...
mes jo dich sens criticarlos
que son cosas del amor.

Don Camilo aquell ricatxo
tan vell y tan fastigós
que vesteix ab elegancia
y al trau sempre hi du una flor
es solter y vol casarse
vegin quinas tentacions,
diu que vol una noyeta
que siga del primer vol;
no s'estranyin ni 'l critiquin
que son cosas del amor

La Roseta qu' es modista
gasta are molt mal color
es à sempre molt grogueta
te un semblant molt neguitós,
be l' han visitada metjes
mes cap li enten el mal, no,
pero per rumors que corren
diu qu' anyora el seu xicot.
be si, es alló lo qu' els deya
que son cosas del amor.

La noya que presum massa,
lo vell que vol fe 'l gomós,
la viuda que molt s' adorna,
lo jove que vol fe goig
y aquell que no te may gana
perque sols vol relacions
no 'ls bescantin ni 'ls critiquin
tinguin á tots compasíó,
perque aixó no son manias
que son cosas del amor.

B. RAMENTOL.

En Peret, un xicot jove
molt llest y travallador
fa un quant temps que à casa seva
han notat qu' está tristot,
no vol menjar, may te gana,
se torna sech y tot groch
mes segons va asegurarme
vol agafar relacions;
veuhem com es lo de sempre.
que son cosas del amor.

A UN CRITICH (?)

Las «Darrerías» d' en Puig
se Faff, que des «Las Noticias»,
tractas ab terrible enuig,
fent un va—y—tot d' inmundicias
de ton cerebral estuig.

No se qui t' haurá pagat
perque aixís, oh Faff, desbarris
ab tanta procacitat...
Digas, Faff, quant t' han donat
per sicarte en tals xibarris?

«T' haurás cregut qu' en Pagés
s' espanta perqué 'l criticas?...
Estás en un mal entés...
al veure com t' embolicas.
en Pagés... fará 'l Pagés...»

Ni entre tu y en Marsillach,
ni entre 'n Marsillach y tu,
sou prous per entrar à sach
en las obras de ningú,
tenint lo cervell tan flach.

De critichs no 'n teniu ré
y en Pagés, tot quant pot fé
es retiuren las rahons,
qu' en Moratín escrigué
en obsequi als críticons;

*Tu crítica majadera
de los versos que escribí
Marsillach... poco me altera,
mas pesadumbre tuviera
i que te gustáran à til*

J. BUB-BUB.

Espigoleig Històrich

Quan Alexandre 'l Gran volgué ferse sevas las ciutats gregas, coneixedor de la gran influència que tenia en sa patria l' ateniense Foci, li envia un present magnific compost de cent talents d' or (uns cent mil duros), valiosas joyas y caballs.

Foci preguntá als misatjers lo perquè Alexandre li enviava tant valiós regalo.

— Es (li varen respondre) porque us tè com l' home mes honrat d' Atenas.

— Donchs si 'm considera aixís, es necessari que continui creyent ho, respongué Foci. Y acte seguit refusá lo magnific present.

Hi ha que advertir que mentres donava tan noble contesta, s'estava per sas propias mans treyent aigua del pou y sa muller pastava!

* *

Lo mariscal de Turena, un dels genis militars mes grans qu'ha produhit la Fransa, era un home senzill en extrém, pacient y amable sobre tota ponderació.

Un jora trovantse en lo públich d' un teatro, entraren uns quants comerciants endiumenjats, los que pretengueren que 'ls cedís son lloch de primera fila tenint lo mateix dret qu' ells á ocuparlo. Lo mariscal refusà en bona forma y allavors ells cometieren la insolencia de tirarli 'l barret y 'ls guants á la platea. Sense irritarse, Turena pregá á un oficial que 'ls hi baixés á recullir lo que l' altre feu al moment.

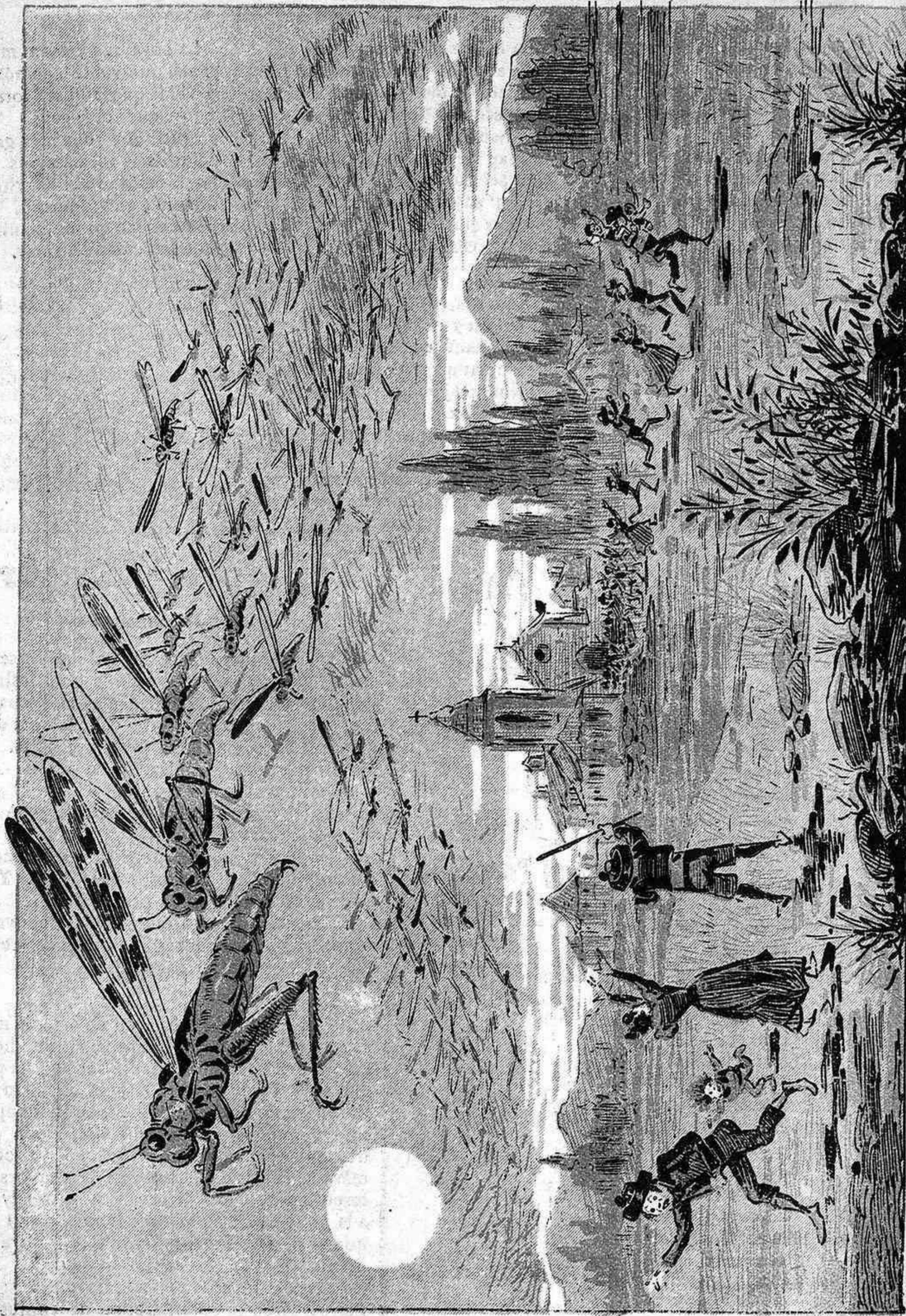
Allavors los comerciants, haventlo sentit només perderen lo color, y plens de confussió volguren retirarse.

— No...va dir lo Mariscal retenintlos amigablement, mireu... Si 'ns extrenyém un xiquet jots hicabré.

LA TOMASSA D'UNES PUGNSES DE LA LLUGOSTERA

Per J. LLOPART.

Pels camps de Sevilla y Cusco
y altres regions espanyoles,
el cel, per castich dels homes,
hi aboca un mon de llugostes,

Aquelles ja no 'ns espantan
com les que 's veuen a qui...
Sempre xuclant famolences
la sang del pobre pais!

TEATROS

LIRICH

Brillantment ha comensat la companyia del teatro de la Comedia de Madrid á qual frente hi figura la reputada primera actriu Srta. Cobeña y lo notable primer actor señor Thuillier.

La obra de debut sigue *La flerecilla domada* á la que ha seguit *El bajo y el principal*, *Dora* y *Las tres jaquecas* habent obtingut totas, irreprotxable execució, per lo que han sigut sumament aplaudits sos principals artistas per la numerosa y escullida concurrencia que hi ha asistit.

Pera avuy está anunciat lo primer estreno de la temporada, lo drama en 3 actes, titulat *La mualla* que sigue un dels èxits mes notables que tingué l' hivern passat aquesta companyia à Madrid.

NOVETATS

No 's podrà tatxar de poch activa la companyia d' opereta francesa que actua en aquet teatro, ja que casi á diari dona obra nova y moltas d' elles eran desconegudas per complet de nosaltres.

L' últim estreno efectuat ha sigut lo de *Les P'tites Michu* obra original la lletra dels Srs. Valoux y Duval y la música del mtre Messaguer.

D' argument bastant inverossimil, se sosté dita obra per las escenes còmicas que conté y abundancia de xistes de las mateixas.

La música no 's distingeix per lo original, pero acusa en son autor á un compositor de coneixements tècnichs y de correcta escola.

En la execució se hi distingiren las Sras. Edeliny y Lemaine, que tingueren que repetir un preciós *duo* del segon acte. Los demés artistas bastant acertats.

Dimars passat debutá la nova *divette* contractada Mlle Ollivier ab la protagonista d' la opereta de Audran *La Mascotte* y si be fou aplaudida, esperém veurerla en obras menos manosejadas pera jutjarli sas facultats.

Pera avuy está anunciat l' estreno de la opereta de Audran *Oncle Celestin*.

CATALUNYA

De incomparable atracció, anunciá la Empresa d' aquest teatro l' espectacle que 's titula *Le ballet volant* y resultá serho de vritat ja que son verdaderament maravillosos los exersisis que executa la troupe artística composta de set elegantíssimas senyoretas, las que sense altre ausili que lo de un fil ferro del tot invissible, creuhan l' espay en distintas direccions causant la ilussió complerta de volar.

Forman en sas distintas evolucions, capritxosas y ben pensadas combinacions y notables quadros plàstichs, executats ab una senzillés y pulcritut verdaderament asombrossas.

Creyém que *Le ballet volant* anirà á admirarlo tot Barcelona, y aixis recòmpensará l' extraordinari sacrifici que pera sa exhibició ha fet la Empresa.

Ja s' han fixat los cartells de la nova companyia d' opereta italiana que dirigida per lo Sr. Gravina, deu debutar en lo pròxim dia 3 de Juny y de la que 'n forman part las coneigudas y tan aplaudidas artistas de nostre públich germanas Tani.

En lo repertori que s' anuncia, ademés de figurarhi las mes aplaudidas produccions, ne forman part las mes modernas de los teatros francés é italiana.

GRAN-VIA

Ja estan á l' ordre del dia la serie de beneficis. Fará sa entrada demà divendres lo Sr. Riquelme y seguirá dimars següent la simpática Esperanseta Pastor.

Com siga que las sarsuetas *Gigantes y Cabezudos* y *Los borrachos* encare obtenen lo favor del públich, es de espe-

rar que ab la escullida funció que haurán destinat, ne formarán part aquestas dugas celebradas obras.

Està en estudi *La feria de Sevilla* de Julian Romea, pera la que se pinta decorat exprofés.

TIVOLI

Toca á sas darrerias la companyia de sarsuela, per lo tant los beneficis dels principals artistas se succeheixen á diari.

Peraahir estava anunciat lo del notable tenor còmic Sr. Huervas ab *El salto del Posiego y lo somni de la Ignorència* que per deferencia al beneficiat debia ser desempenyada per los principals artistas que la estrenaren entre ells la simpàtica triple catalana Pepeta Mateu.

Pera avuy anuncia lo seu, lo reputadíssim mtre. Sr. Perez Cabrero ab una escullidísima funció. Pera lo dissapte proxim dia 27 lo prepara l' actiu Administrador del Teatro D. Joseph Oriol Molgosa ab la sempre aplaudida sarsuela *La Tempestad* (que ha sigut una de la mes ben executadas per aquesta companyia) y lo ball *Las naciones*.

Es de esperar que lo Sr. Molgosa en dita nit tindrà un plé extraordinari puig se 'n fa acreedor per las simpatias que té captadas ab son tracte caballeresch.

Lo debut de la grandiosa companyia de ópera y sarsuela espanyola, está anunciat pera dimecres pròxim dia 31 del corrent, ab la ópera *Maria del Carmen* filla d' autors catalans, ja que de la lletra n' es lo malograt Feliu y Codina, y de la música lo notable pianista D. Enrich Granados.

Aquesta ópera será dirigida per D. Miquel Soler y posada en escena ab lo mateix atrés, decorat y vestuari ab que s' estrená en lo Teatro Parish de Madrid, baix la direcció del notable escenógrafo D. Lluis Muriel.

Com dita companyia está formada per elements valiosims en son gènero, no es de estranyar lo verdader deliri ab que es esperada aixis com també las quatre importants obras que ha de estrenar.

NOVETATS—CONCERTS DE EUTERPE

Dilluns de Pascua, tingué lloch lo segon concert de la temporada en lo teatro de Novetats, devant d' un públich tan selecte com numerós.

Baix la destra batuta del mestre Sadurní interpretá la secció coral «Los Pescadors, y «L' Aurora» de Clavé com aixis tambe «Lo Llobregat» del mestre Goula (pare). Obtingué molt èxit en sa segona audició, la «Cansó del batre» de Sadurní, com aixis mateix «L' hivern» de Gounod per la secció de noys. «Una esperansa morta» es lo titul d' una composició del mestre D. Joseph Ribera no cantada desde feya molts anys y que fou bastant aplaudida.

Lo *c'lou* del concert estribava, en lo «Brindis» de Guy, trovador del sigle XI que lo mtre. Sadurní ha desempolsat, vestintlo ab armonisació moderna y ab una lletra apropiadissima del inspirat poeta Don Conrat Roure.

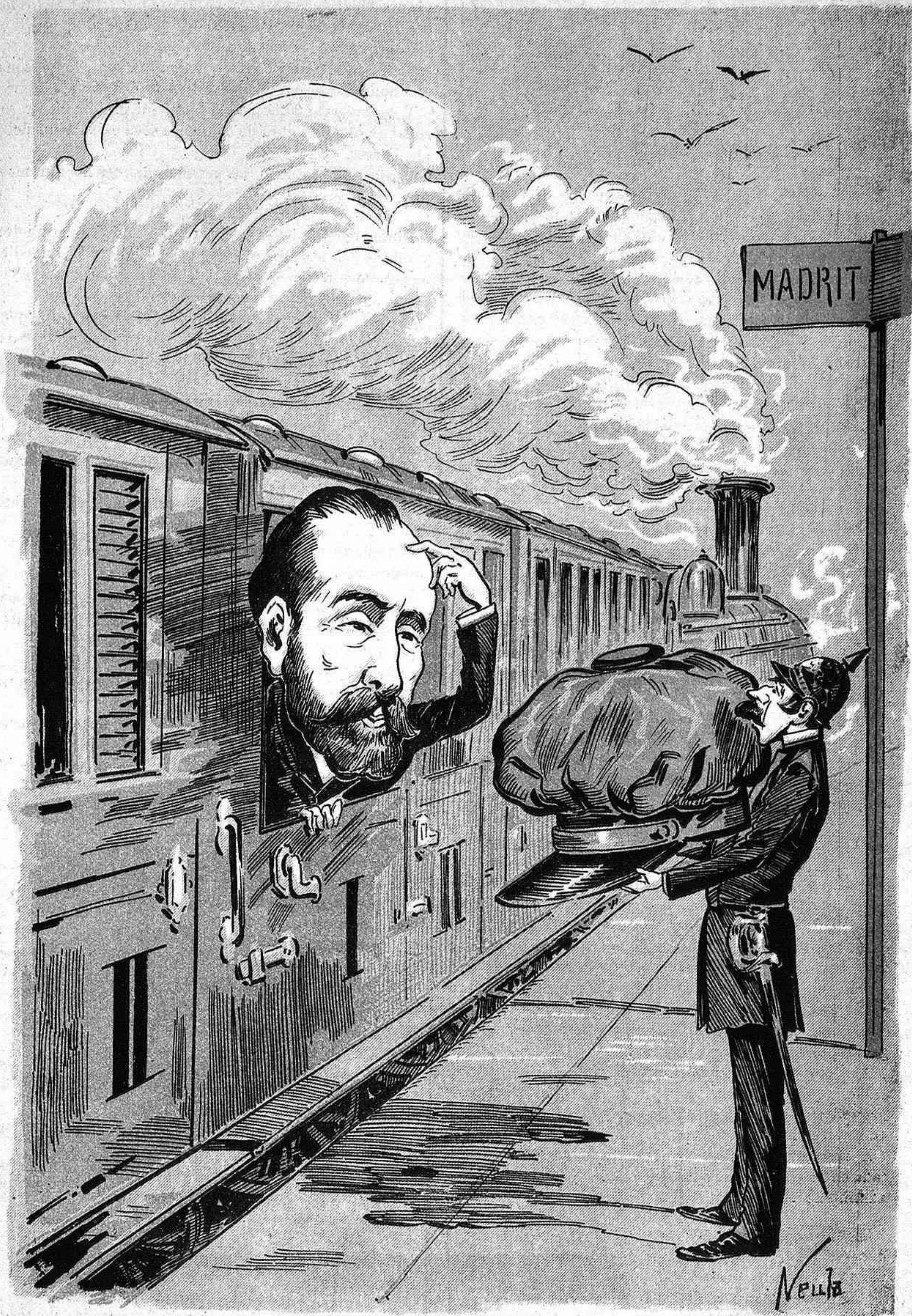
Lo «Brindis de Guy» creyém que quedará de repertori en los concerts d' Euterpe, puig té un sabor popular molt del agrado del públich, mereixent generals elogis lo procedir del mtre. Sadurní que ab tot y haver esmersat en l' arreglo y armonisació del «Brindis» molt travall y molts coneixements musicals, no per aixó 's cregué autorisat á posarhi la coletilla de *armonisat per* com certs mestres modernistas. Ab gran respecte en vers la partitura original lo... «Brindis» resulta avuy una obra á la moderna.

En la part orquestral foren interpretats d' una manera acabada diversas pessas entre las que recordém la sinfonía de «Mignon» y «Lo retorn de ls dallayres» del mtre. Sadurní que cada dia agrada mes.

Lo pròxim concert matinal tindrà lloch lo dia 25 de Juny pròxim ab un escullit programa y algú estreno.

UN CÓMIC RETIRAT,

LA TOMASA
UN ARGALDE MODELO

—Ja te las pots entornar, que jo vaig á Madrit pagantm'ho de la butxaca. Ademès, que
á n' el meu cap las gorras no hi cauen bé: ¡prefereixo encostiparme!

Al parlar de la Diputació provincial podria dirse, qu' ha alcansat fama de bona administradora y s' ha posat á jeure.

Cosa que no pot dirse del Ajuntament perque encare no ha lograt aquesta bona fama.

Fins ara quan la Corporació municipal subastava la confecció de vestuari per alguns dels seus dependents y la subasta era adjudicada al famós Beleta, ja sabiam que l' tal vestuari costaria un ull de la cara, y deyam los ciutadans: *Cosas del Ajuntament!*

Pero de aqui endavant hem de tenir en compte que no es sols l' Ajuntament qui paga el vestuari á un ull de la cara, sinó també la Diputació provincial.

Aquesta Corporació va acordar en la sessió últimamente celebrada, adquirir vestuari pe'ls mossos de Esquadra, compost de un traje complet de pana, una *xacolatera* y dos pantalons de dril per cada individuo.

L' import de lo destinat á cada *mossó* es de 26 duros y pico cantitat sumament crescuda si s' té en compte que l's pantalons de dril tenen valor insignificant.

Pero s' compendrá la enormitat de la cantitat votada si s' entra en coneixement de que sols la corbata que lluirà cada individuo, costarà catorze rals.

¿Catorze rals de corbata? No hi gastan tant los nostres gomosos y ab pochs rals mes avuy en dia se compra un llençol.

Vulgarment s' coneix á las corbatas ab la denominació de *tata-bruts*, que pera l' cas present trobém molt acertada.

Perque dessota d' aquestas corbatas s' li descobreix molta *bruticia*, ó un Beleta *provincial* capás de deixar endarrera al sastre dels gegants.

Lo poble de Sant Andreu de Palomar está de desgracia.

Després de no haver lograt, á pesar dels seus esforços, ser segregat de la capital, com convindria á alguns cacichs andreuhenchs, s' trova ara ab que, en *virtut* de las eleccions municipals, tindrà representants en lo Municipi als quals ell no ha votat ni es fàcil qu' hagi votat ningú, puig ja es sabut qu' en dit poble ningú va acudir á las urnas.

A n' aquest extrem ha conduhit als andreuhenxes l' ascoltar á determinats cacichs que s' creyan que acordantse l' no votar, tremolarian las esferas y s' decretaria la segregació acte seguit.

Ara haurán perdut bous y esquellas.

Perque malehit afecte será l' que l's hi portarán sos *representants*, eixits per generació expontanea, gracias á Santa Tupinada.

L' abstinença d' emetre l' vot es l' arma mes poderosa possada en mans dels enemichs del sufragi y de la moralitat administrativa.

Segons llegim en *La Revista Blanca* lo tinent de la guardia civil Sr. Portas, deixará molt prompte nostra ciutat, passant á Madrid, per motiu d' haverli concedit lo Gobern un empleo en la capital d' Espanya.

No sortim garants de la certesa de la noticia y aixó 'ns estalvia comentaris. — ¡Quo corri!

Diuhen de Bucharest que, Vissoti, ex-ministre y actual vis-president de la Cámara, ha tocat lo dos, junt ab los fondos de la caixa del teatro real de aquella capital, que li estavan confiats. Lo desfalch es importantissim.

¡Ja ho deya la meva avia, que temps á venir las personas mes honradas serian los lladres!

Y verdaderament, á n' aquet pas, qui pretengui ser sols robat ab modos, haurá de confiar la seva caixa á un deixeble de *caco*.

Perque ja ho veulen, las personas *decents* ho fan massa fort.

* * *

Diumenge pròxim se celebrarà una reunió de propietaris y vehins de Vallcarca al objecte de solicitar la inmediata agregació al terme municipal de Barcelona, portant la contraria á Sant Andreu que vol separarse de nosaltres.

Obra meritoria es la d' obrir los brassos á qui implora hospitalitat, pero la Pubilla no pot fer semblants obras, perque d' haverse afillat á uns quants desemparats ja en plora avuy dia.

Olvidant que la caritat ben entesa comença per un mateix, la Pubilla pera vestir als altres va poch menos que despullada.

Agregant poblacions y mes poblacions fariam una ciutat gran, pero no una gran ciutat.

Agregar poblacions es cosa senzillissima, lo dificil es atendrelas com correspon á Barcelona.

Y aquesta no está sobrada de diners pera admetre semblant carga.

* * *

Recomaném á tots los concurrents á teatros, los següents consells, que baix la denominació de *Los manaments del teatre* circulan ab profusió á Paris:

1er. No arribis may tart al teatro.
2on. No molestis als espectadors vehins ab un pentinat ó gesticulacions extravagants

3er. No donguis la esquina als espectadors que ja estigan sentats, quan vagis á ocupar lo teu assiento.

4t. Procura no aplastar los seus sombreros ni l's seus vestits.

5t. No turbis la representació ab las tevas conversacions particulars.

6e. No riguis ni ploris ab ostentació ni ab excés.
7u. Si no t' pots estar de menjar dolsos en lo teatro, fes-ho sense excitar la enveja dels que s' trobin prop teu.

8u. Si no pots prescindir de llegir l' argument de l' obra ó el programa durant la representació, tomba l's fulls sense fer ruido, perque es molt desagradable en una escena patética, que s' molesti al espectador ab lo soroll de paper.
9e. En las obras musicales no marquis may lo compás ab lo cap ó ab lo peu. Per fer aixó está en son lloch lo director de orquesta.

10m. A la sortida del teatro no impideixis lo pas als de més ab pretext de mirar á las senyoras ó de donar ordres al teu lacayo. Retirat sense cridar l' atenció.

Als anteriors consells, nosaltres n' hi anyadiriam un, dirigit exclusivament á las senyoras y que diria així:

Si has'd' anar al teatro ab un sombrero monumental, es millor que t' quedis á casa, y l's espectadors de bona fe t' ho agrahirán molt.

* * *

0 y van mil.

A la llarga llista de toreros descalabrats durant lo present mes, deu anyadirse en Montes ferit á Burgos.

Proposém que la denominació de corridas de toros, se cambihi per la de *descalabro de toreros*.

S. Ramon, 6
BERGELONA

Llegim en un periódich local que un diari nglés *Daily Mail*, que junt ab altra publicació, ha intentat publicar una edició dominical, rompent las costums y tradicions de la premsa inglesa, ha tingut de tancar los seus tallers, puig lo públich no se avingué á la innovació y á pesar de que dit periódich desistí de la reforma esmentada, ningú volgué ja llegirlo.

En cambi lo periódich d' ahont treyém la notícia, aixis com la majoria dels que aqui s'publican, no sols surten los diumenges (donant dos edicions) sino que també totes las festas.

No estaria mal que 'l públich barceloni dongués una llissoneta á n' aquets explotadors insaciables, que ni tan sols quan se troben dos festas consecutivas, donan descans als seus redactors.

*

Supliquém á varios gomosos y á algunas familias cursis que van á fer tertulia en lo Passeig de Gracia, entre Ronda y Granyia, que fassin lo favor de refrenar los seus impétus, puig ells estarán perfectament sentats en aquellas cadiras de lloguer y formant uns rotllos que obstruhen lo passeig, pero 'ls transeunts que tenen feyna, de bona gana 'ls enviaría ab la música á un altra part.

Si aquets *comodons* no ascoltan los nostres prechs, encarriguém al municipal de punt, si no es d' aquells que dormen com los que vigilavan las estatuas de 'n Roger y Viladomat, que detingui la invasió dels citats gomosos y familiars cursis.

*

Com oportunament anunciarem, tinguerem lo gust de concórrer durant los dos días de Pascua prop-passats, als exámens del colegi laic «Victor Hugo» que dirigeix l' excelent professor Sr. Mollá.

Las tendras criaturas, á la veu de son mestre contestaren ab notable desembràs á quantas preguntas se 'ls feien ab un aplom y seguritat extraordinaris, en tals termes que hi ha estudiants de Universitat que no posseheixen los coneixements dels alumnos de vuit anys del colegi «Victor Hugo».

La concurrencia surti altament complaseuda del acte, demostrant haver vist ab gust los esforços del Sr. Mollá.

AMOROSA

Desprécias, hermosa meva
eix present de flors ga lanas?
¡infame! ¡dona traydora!
¿potser no t'oveusqu' aixi 'm matas?

¿Tal volta creus qu' eixas flors
no tenen gayre fragancia?
¿tal volta pensas, hermosa,
que las donch de mala gana?

Si aixis pensas, reyna meva,
vas del tot equivocada;
te las dono de bon grat,
creume, dona idolatrada.

Perque ufanoas creixessin
cada jorn jo las regava
de llàgrimas dels meus ulls
ab bon matí, á trench d' aubada,

¿Yare me las desprécias?
jo per tu las he arrencadas;
¿no sabs d' ahont? ¡Deu del Cei!...
de la tòmba de la mare! ..

F. CASTELLET PONT.

La escena en lo taller d' un pintor.
La modelo queda ab lo trajo d' Eva.
Diálech entre aquell y aquesta:
—¿Ha servit vosté núa en alguna otra banda?
—Si senyor.
—¿Per un altre pintor?
—Per un senador vitalici.

SECCIÓN DE TELEGRAMAS

Del nostre servei... obligatori

LLARGAS-ASSUMPTO, 22.—Hi rebut la visita de varios subjectes interessats en la revisió del procés de Montjuich, los quals han fundat la petició en que 'ls processats sufren pitjors tormentos que 'ls que m' ha proporcionat en Polavieja. Jo, considerant que tal revisió feta de bona fe, podria ser un'arma poderosa pe 'ls nostres enemichs penso confiar la revisió á n' en Portas y comparsa, y si ells troben que van faltar, que 'm pelin.

SIL-VELA.

ROMANSO, 22.—Vaig convencentme de que 'l patrocinar lo regionalisme sigué una gran idea pera escalar lo poder pero ara que soch dalt, si en Polavieja y 'ls regionalistas volen alguna cosa, que hi pujin y veurán á son pare,

LO MATEIX HOME 'LS MATEIXOS PECATS.

XIRIPA, 22.—Hi tingut la idem de treure 200.000 rublos en una rifa.

Considero, per lo tant, qu' en lloch d' emplear aquets diners en una guerra civil, es millor que 'ls destini á la conquista de famellas, ab lo que, sino un gran guerrero, seré un digno continuador de la fama faldillesca de que gosa mon senyor pare.

JAUMET CHAPA.

LITOGRAFÍA BARCELONESA
Sant Ramón, 6. — BARCELONA

LA TOMASA
ACTUALITATS

—Lo gran pare Polavieja
per alivia 'ls nostres mals,
disminueix los soldats rasos...
pero aumenta 'ls generals.

—Atrevirse á di en Silvela
que 's va tot monarquisant
y odio fins las coronas
que en los cementiris hi han!

LA DIMISIÓ DELS ARGALDES DE BARRI

(IMITACIÓ)
—Robert nos disteis un palo
con aquel ,discurso ameno,
el llamado alcalde bueno,
nos resulta alcalde malo